

**Prijímacia skúška zo slovenského jazyka a literatúry do prímly gymnázia
s osemročným štúdiom na školský rok 2015/2016**

Milá žiačka/milý žiak, sme veľmi radi, že ste sa rozhodli podať prihlášku na našu školu. Dúfame, že nasledujúce úlohy hravo vyriešite a my sa budeme tešiť z našich ďalších šikovných žiakov.

- Úlohy si pozorne prečítaj.
- Pri každom zadaní máš uvedený počet bodov, ktoré môžeš získať (spolu **40 bodov**).
- Na vypracovanie máš 60 minút. *Prajeme veľa úspechov!*

Prečítaj si príbeh a v nasledujúcich úlohách pracuj s týmto textom.

Text č. 1 Mark Twain: Princ a bedár

Istého jesenného dňa v druhej štvrtine šestnásteho storočia v starobylom meste Londýne sa narodil chlapec Tom chudobnej rodine Cantyovcov, ktorá si ho neželala. V ten istý deň narodilo sa v Anglicku ešte jedno dieťa – bohatej rodine Tudorovcov, ktorá si ho veľmi želala. Ba celé Anglicko si ho želalo. Anglicko po ňom tak túžilo a prosilo oň Boha, že teraz, keď naozaj prišlo na svet, priam šalelo od radosti. Celkom neznámi ľudia sa objímali, bozkávali a plakali na uliciach. Urodzení i prostí, bohatí aj chudobní celé dni a noci hodovali, tancovali a spievali.

Po celom Anglicku sa nehovorilo o ničom inom, iba o novorodeniaku, Eduardovi Tudorovi, princovi z Walesu, ktorý ležal v hodvábe a zamate a nevedel nič o tomto rozruchu. O druhom novorodeniaku, o Tomovi, ktorý ležal v biednych handrách, sa hovorilo iba v chudobnej rodine, ktorej jeho príchod spôsobil nové starosti.

V každej otázke je 1 správna alebo 1 nesprávna odpoveď, krúžkom ju označ.

1. Vyber správne tvrdenie. 1bod

- A. V rodine Cantyovcov sa narodil syn Eduard.
- B. Tudorovcom novonarodený syn spôsobil problémy.
- C. Celá krajina oslavovala narodenie princa.
- D. Tomovi rodičia ďakovali Bohu za syna.

2. Vyber nesprávne tvrdenie. 1 bod

- A. Radosť z narodenia princa sa v Londýne prejavovala hlučnými oslavami.
- B. Tom sa narodil v nedostatku a rodičia ho chceli zmárniť.
- C. Chlapci sa narodili niekedy medzi rokmi 1526-1549 .
- D. Eduard sa narodil ako následník trónu.

3. Dvojicu slov *urodzení i prostí* môžeme nahradit' slovami 1 bod

- A. múdri a sprostí.
- B. vznešení a jednoduchí.
- C. dobrí a zlí.
- D. šľachetní a chudobní.

4. V podčiarknutom súvetí textu č. 1 sa nachádzajú 1 bod

- A. 4 slovesá.
- B. 8 podstatných mien.
- C. 5 predložiek.
- D. 4 vlastné podstatné mená.

Pokračuj na ďalšej strane!

5. V texte č. 1 nájdeš**1 bod**

- A. oznamovacie vety.
- B. želacie vety.
- C. zvolaciu vetu.
- D. priamu reč.

!

Odpovedaj na vyznačený riadok. V každej úlohe je uvedený maximálny počet bodov, ktoré môžeš získať za správne odpovede.

6. Dopln chýbajúce písmená v tučne vytlačených slovách.**10 bodov****Text č. 2 Mark Twain: Princ a bedár**

Áno, Tom si žil celkom dobre. Žobral iba toľko, aby sa zachránil pred **b_tkou**, lebo **zákon_** proti žobraniu boli **pr_sne** a tresty tvrdé. Rád počúval rozprávky otca Ondreja o **obro_** a **v_lach**, trpaslíkoch a **dobr_ch** duchoch, **zakliat_ch** zámkoch a oslňujúcich princoch. Rád popustil uzdu svojej **fantázi_** a chytrý zabudol na **útrap_** v **pr_jemn_ch** predstavách o rozprávkovom živote princa. Hrdinovia jeho **sno_** boli nádherne **vyobliekan_** a Toma začalo mrziť, že chodí taký **otrhan_** a **špinav_** a zatúžil byť **čist_** a lepšie **oblečen_**. Keď sa ráno prebúdzať **_ krásn_ho** sna, hrozná trpkosť mu zovrelo srdce a oči sa mu zaliali **slzam_**.

7. Z textu č. 2 vypíš po 1 podstatnom mene, ktoré sa skloňuje podľa vzoru:**4 body**

žena _____

dub _____

kost' _____

vysvedčenie _____

8. Z textu č. 2 nájdí a vypíš 2 slová, ktoré sú vzormi podstatných mien.**1 bod****9. Z textu č. 2 nájdí a vypíš 2 slová, v ktorých je slabikotvorné -r, -f, -l, -í****1 bod**

Pokračuj na ďalšej strane!

10. Urči gramatické kategórie slov vo vete:

V diaľke objavil ozrutnú kamennú bránu s pozlátenými mrežami. **5 bodov**

podstatné meno _____

podstatné meno _____

prídavné meno _____

prídavné meno _____

sloveso _____

11. V každom riadku podčiarkni slovo, ktoré do radu nepatrí.

2 body

- A. zdravší, najsladší, milší, krajší
- B. volal, kričal, naháňať, vyskakoval
- C. smútok, radosť, hnev, srdce
- D. porcia, výhľad, zápis, násyp

**12. Doplň slová do viet a urči správny druh ľudovej slovesnosti
(príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie).**

4 body

A. Mlčí ako _____.

B. Komu sa nelení, tomu sa _____.

C. Pýši sa cudzím _____.

D. Matej _____ láme.

Pokračuj na ďalšej strane!

Text č. 3 Milan Rúfus: Jesenná lúčka

*Už osmutnieva lúčka.
Posype nám ju múčka.
A do studenej nehy
Zavinú si ju snehy.*

*Trávička z toho bledne.
Aj dníčky sú už striedme.
Obloha trochu tmavá
Slniečku zbohom dáva.
Slniečka jej už netreba,
keď kvety idú do neba.*

13. Prečítaj si text č. 3 a vyhl'adaj:

4 body

- A. 2 zdobneniny _____
- B. 2 personifikácie _____

- C. 2 rýmované dvojice slov _____

- D. počet strof _____ a počet veršov v strofe _____

14. Podčiarknutím označ pravdivý alebo nepravdivý výrok.

4 body

- A. Slová *bledý* – *tmavý*, *veselý* – *smutný* nazývame antonymá. ÁNO - NIE
- B. V rozprávkach je dobro často porazené nadprirodzenými bytosťami. ÁNO - NIE
- C. Pavol Dobšinský bol zberateľom ľudových rozprávok. ÁNO - NIE
- D. Báj je príbeh, v ktorom zvieratá alebo neživé veci konajú ako ľudia a plynú z nich poučenie. ÁNO - NIE

Koniec testu.

Počet bodov: _____

Opravoval(a): _____

Prijímacia skúška zo slovenského jazyka a literatúry do prímly gymnázia s osemročným štúdiom v školskom roku 2015/2016

Prečítaj si príbeh a v nasledujúcich úlohách pracuj s týmto textom.

Text č. 1

Mládenca uväznili pre účasť na vzbure a dozorcovia mali prísny zákaz nevpúšťať k nemu nikoho, okrem jeho najbližšej rodiny.

Raz chcel väžňa navštíviť starý človek. Žalárnik mu prísne povedal: „Neslobodno! Zákon dovoľuje prístup len najbližším príbuzným.“

„Som jeho blízky pokrvný!“ bránil sa starček.

„To by mohol povedať každý. Označte bližšie svoj príbuzenský pomer,“ naliehal strážca.

„Dobre. Len daj dobrý pozor, aby si mi porozumel. Nemal som brata ani sestry a jeho otec je jediným synom môjho otca. No, nie som väžňovi blízky?“

„Samozrejme, môžete k nemu vojsť!“ odpovedal strážca.

V každej otázke je 1 správna alebo 1 nesprávna odpoveď, krúžkom ju označ.

1. Vyber správne tvrdenie.**1bod**

- A. Starček je mladíkov starý otec.
- B. Starý muž nie je väžňov príbuzný.
- C. Na návštevu väžňa prišiel jeho strýko.
- D. Otec prišiel do väzenia k synovi.

2. Vyber nesprávne tvrdenie.**1 bod**

- A. Slová *žalárnik* - *dozorca* - *strážca* sú synonymá.
- B. V prvej vete sú podstatné mená všetkých mužských vzorov (chlap, hrdina, dub, stroj).
- C. V podčiarknutej priamej reči sú dve prídavné mená podľa vzoru pekný.
- D. V texte sa nenachádzajú číslovky.

3. S obsahom slov *príbuzenský pomer* nesúvisia pojmy**1 bod**

- A. sesternica a bratranec.
- B. sused a susedka.
- C. strýko a teta.
- D. švagar a švagriná.

4. V podčiarknutom súvetí textu č. 1 sa nachádzajú**1 bod**

- A. 4 zámená.
- B. 6 podstatných mien.
- C. 4 slovesá.
- D. 5 predložiek.

5. V texte č. 1 nenájdeš**1 bod**

- A. oznamovacie vety.
- B. zvolacie vety.
- C. želaciu vetu.
- D. priamu reč.

Pokračuj na ďalšej strane!

Odpovedaj na vyznačený riadok. V každej úlohe je uvedený maximálny počet bodov, ktoré môžeš získať za správne odpovede.

6. Doplň chýbajúce písmená v tučne vytlačených slovách.

10 bodov

Text č. 2

Lev podal Zajkovi jednu labku a v_**meno**val ho za dvorného lekára. A radil sa _**ním**, ako by mohli byť všetci jeho **poddan_ zdrav_ a mocn_**. Kráľ púšte sám zareval na **št_r_** strany sveta. O chvíľu sa **__ všetk_ch** strán začali hrnúť zvieratá: tu **obrovsk_** had, tam **krokod_l**, papagáje a **slon_**, množstvo opíc i ťarbavé nosorožce. Najlenivejšie opice zaviedli k jazeru, slon musel nabrat' vody do chobota, opice ostrekovať a **m_dlom** ich **um_vat'**. Večer Zajko **v_hlásil**, že bude **fu_balov_** zápas. Priniesli **kokosov_** orech, **okrúhl_ a tvrd_**, najvhodnejší na africký **fu_bal**.

7. Z textu č. 2 vypíš po 2 podstatných menách, ktoré sa skloňujú podľa vzoru 2 body

žena _____

dub _____

8. Z textu č. 2 nájdi a vypíš 2 slovesá v neurčitku.

1 bod

9. Z textu č. 2 vypíš 2 prídavné mená, ktoré sú vystupňované v 3. stupni a napíš ich v základnom tvare.

2 body

10. Z textu č. 2 vypíš 2 slová vytvorené predponou

1 bod

Pokračuj na ďalšej strane!

11. Urči gramatické kategórie slov vo vete:

Mocný kráľ púšte silno zareval v krutých bolestiach.

5 bodov

podstatné meno _____

podstatné meno _____

prídavné meno _____

prídavné meno _____

sloveso _____

12. V každom riadku podčiarkni slovo, ktoré do radu nepatrí.

2 body

- A. byť, obyčaj, biť, bytosť
- B. Torysa, Vyšehrad, Bytča, priesmyk
- C. husličky, flautička, triangel, bubienok
- D. dubisko, spálenisko, smetisko, ihrisko

13. Z uvedených slov prirad' 1 ľudskú vlastnosť k výroku.

Možnosti: *tichý, pyšný, prispôsobivý, dobrosrdečný, prefikanyý, bystrý, spokojný.*

4 body

A. Nosí sa ako páv. _____

B. Žije si tu ako ryba vo vode. _____

C. Pláva s prúdom. _____

D. Dušu by na dlaň vyložil. _____

Pokračuj na ďalšej strane!

Text č. 3

----- večer počítala,
koľko myší nachytala.
Jednu malú na dvore,
druhú väčšiu v komore,
tretiu myšku na pavlači,
až ju z toho bruško tlačí.

----- sa v blate hralo,
sukničku si zašpliechalo.
Na špinavé nožičky
natiahlo si čižmičky.
Jeho mamka hlasno kvíka:
„Čo to mám za nezbedníka?“

14. Prečítaj si text č. 3 a na prázdne miesta doplň správne slová.**1 bod****15. Prečítaj si text č. 3 a vyhl'adaj:****3 body**

A. 2 zdobneniny _____

B. 2 rýmované dvojice slov _____

C. počet strof _____ a počet veršov v strofe _____

16. Podčiarknutím označ pravdivý alebo nepravdivý výrok.**4 body**

A. Milan Rúfus písal prevažne povesti a rozprávky pre deti. ÁNO - NIE

B. V rozprávkach vždy dobro víťazí nad zlom. ÁNO - NIE

C. Trávnice, regrútske a svadobné piesne patria do ľudovej slovesnosti. ÁNO - NIE

D. V povestiach vystupujú nadprirodzené bytosti a dej sa odohráva na neznámych miestach. ÁNO - NIE

Koniec testu.

Počet bodov: _____

Opravoval(a): _____